

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/105,Projekcja-filmu-Marty-Meszaros-w-warszawskiej-Kinotece.html>
10.04.2026, 17:13

Projekcja filmu Marty Meszaros w warszawskiej „Kinotece”.

19 października 2006 r. odbył się zorganizowany przez Instytut Pamięci Narodowej trzeci już, specjalny pokaz filmu Marty Meszaros „Niepochowany”. Projekcja w warszawskiej „Kinotece”, przygotowana we współpracy z Ambasadą Republiki Węgierskiej i Węgierskim Instytutem Kultury w Warszawie, zgromadziła około trzystu, głównie młodych osób. Licznie przybyli historycy IPN a także przedstawiciele świata kultury i mediów. Gospodarzem imprezy był prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Janusz Kurtyka, którego wystąpienie poprzedziło pokaz.

Film jest opowieścią o losach Imre Nagya – komunisty, który 24 października 1956 r., a więc w dzień po rozpoczęciu powstania narodowego w Budapeszcie został premierem Węgier. Wprowadził do rządu przedstawicieli reaktywowanych partii niekomunistycznych, stanął na czele narodowego oporu i ogłosił wystąpienie swojego kraju z Układu Warszawskiego. Gdy na początku listopada wojska sowieckie zaatakowały Węgry, Nagy został podstępnie aresztowany i skazany po niejawnym procesie na śmierć 16 czerwca 1958 r.

W filmie „Niepochowany” w jego postać wcielił się Jan Nowicki. Publiczność zgromadzona na pokazie przyjęła film entuzjastycznie, a pod adresem reżyserki i odtwórcy głównej roli padło wiele gratulacji. Najtrafniejszą ocenę swojej pracy przytoczył chyba sam Jan Nowicki, który stwierdził: „Kiedy wnuczka Nagya na mój widok powiedziała «dzień dobry dziadku», wiedziałem, że jest w porządku”.

Po projekcji odbyła się dyskusja panelowa z udziałem dyrektora warszawskiego oddziału IPN prof. dr. hab. Jerzego Eislera, dr. hab. Pawła Machcewicza i dr. Janosa Tislera – historyka węgierskiego. Swoją obecnością uroczystość uświetlili Marta Meszaros i Jan Nowicki.